

OVERHEIDSINFORMATIE OVER CRIMINALITEIT, CRIMINALITEITSBEHEERSING EN DE BREDERE VEILIGHEIDSPROBLEMATIEK III

M. Puttaert en J. Van Kerckvoorde¹

Voor de derde maal publiceren wij een keuze uit de in de Kamer, de Senaat en de Vlaamse Raad beantwoorde parlementaire vragen omtrent de in de titel vermelde onderwerpen.²

De huidige bijdrage omvat 1990, en gedeeltelijk ook nog het jaar 1989 en begin 1991.³

Politie, opsporing ordehandhaving, beveiliging

1. OPHELDERINGSGRAAD

Vraag nr. 493 van Mevrouw LEFEBER, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, 140, Kamer, 11838.

De ophelderingsgraad, voor de voorbije jaren, van misdrijven bepaald in het Strafwetboek en enkele Bijzondere Strafwetten, bedraagt volgens de statistieken van de Rijkswacht 25%. Dit gemiddelde zou evenwel een eind boven de 50% liggen indien de categorieën 'diefstal' en 'beschadiging van eigendom', die het grootste deel van de vaststellingen bevatten en slechts voor gemiddeld 20% worden opgelost, niet zouden meetellen.⁴

2. BETOGINGEN TE BRUSSEL

Vraag nr. 124 van de Heer BOCK, beantwoord door de Minister van Binnenlandse Zaken, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 50, 2320-2321.

Van 1 januari 1990 tot 19 juli 1990 telde de politie van Brussel 124 betogingen, waarvan er 75 door de gemeentelijke overheden toegestaan waren. De Minister

1. Respectievelijk assistent en gewoon hoogleraar aan de K.U. Leuven, Rechtsfaculteit.

2. VAN KERCKVOORDE, J., 'Overheidsinformatie over criminaliteit, criminaliteitsbeheersing en de bredere veiligheidsproblematiek', *Panopticon*, 10 (mei-juni 1989) 3, 274-289 en VAN KERCKVOORDE, J., 'Overheidsinformatie over criminaliteit, criminaliteitsbeheersing en de bredere veiligheidsthematiek II', *Panopticon*, 11 (maart-april 1990) 2, 158-174.

3. Geëxcerpeerd werden de eind 1989 en de in 1990 gepubliceerde vragen en antwoorden van de Kamer (tot en met nr. 141, 15 januari 1991), de Senaat (tot en met nr. 12, 25 december 1990) en de Vlaamse Raad (tot en met nr. 6, 21 januari 1991). J.-P. WIJDOODT was behulpzaam bij het zoekwerk, waarvoor onze dank.

4. Zie ook rubriek 3 in de bijdrage over 1990, p. 159-160.

geeft meer gedifferentieerde informatie over de manifestaties in de socio-professionele sector (78 betogingen) en vermeldt dat er 46 manifestaties waren met politieke inslag, voornamelijk handelend over buitenlandse problemen.

Een raming van de kosten voor ordehandhaving was niet zonder meer beschikbaar.

3. MILIEUDELICTEN: OPSPORING

Vragen nrs. 344bis en 637 van de Heer VAN DIENDEREN, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 102, 8078-8079 en *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 140, 11865; alsook vraag nr. 446, beantwoord door de Minister van Landsverdediging, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 91, 7096.

De Rijkswacht beschikt enkel over volgende algemene gegevens over de vaststellingen van inbreuken op de wetgeving inzake de bescherming van het leefmilieu:

	1987	1988	1989
Aanvankelijke p.v.'s:	2.053	2.037	2.200
Navolgende p.v.'s:	2.942	3.317	3.838
Aanhoudingen:	23	7	22

De technische uitrusting voor milieuonderzoek bestaat enkel uit 9 sonometers, die bijna uitsluitend worden gebruikt voor het bepalen van het geluidsniveau van bromfietsen.

4. VOETBALVANDALISME

Vraag nr. 457 van de Heer KEMPINAIRE, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 137, 11456-11457.

Gedurende het voetbalseizoen 1989-1990, hadden 15 gerechtelijke arrondissementen *niet* te maken met hooliganisme.

In de overige arrondissementen beschikken niet alle rechterlijke overheden over precieze statistieken ondermeer omdat het onderscheid tussen het klassieke vandalisme en voetbalvandalisme moeilijk te maken is. Vandaar dat de onderstaande gegevens niet volledig zijn.

Aanhoudingen

Antwerpen: 562 aanhoudingen waarvan 46 gerechtelijke
Mechelen: 278 aanhoudingen waarvan 48 gerechtelijke
Brugge: 151 aanhoudingen zonder gerechtelijk gevolg
Dendermonde: 86 aanhoudingen zonder gerechtelijk gevolg
Charleroi: 19 aanhoudingen zonder gerechtelijk gevolg
Gent, Kortrijk, Tongeren: enkele vervolgingen ingesteld zonder gerechtelijke aanhouding.

5. RIJKSWACHTERS GEDOOD OF GEWOND

Vraag nr. 497 van de Heer DEWINTER, beantwoord door de Minister van Landsverdediging, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 95, 7415.

Sedert 1 januari 1985 overleden in het totaal 9 rijkswachters tijdens de uitoefening van hun dienst:

neergeschoten:	3
aangereden tijdens uitvoering verkeersdienst:	4
slachtoffer van een ander dan verkeersongeval:	2

18 rijkswachters raakten zwaar gewond ten gevolge van opzettelijke gewelddaden tegen hun persoon.

6.938 rijkswachters liepen andere verwondingen (geteld tot 31 december 1988) op waarvan:

69% t.g.v. sport, oefeningen, manoeuvres
21% t.g.v. de uitvoering van de gerechtelijke dienst
16% t.g.v. een verkeersongeval
4% t.g.v. handhaving en herstel openbare orde

6. RIJKSWACHT PROVINCIALE VERKEERSEENHEDEN

Vraag nr. 365 van de Heer COVELIERS, beantwoord door de Minister van Landsverdediging, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 94, 7320.

De provinciale verkeerseenheden beschikken in totaal over 53 anonieme interceptievoertuigen op een organieke dotatie van 55 voertuigen.

7. OVERUREN RIJKSWACHT

Vraag nr. 20 van de Heer JANZEGERS, beantwoord door de Minister van Landsverdediging, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 11, 463-464.

In 1988 presteerden rijkswachters 1.834.157 uren aan bijkomende prestaties. Het antwoord van de Minister geeft wat meer details voor de provincie Luxemburg.

8. INTERPOL

Vraag nr. 336 van de Heer WINKEL, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 128, 10404-10405.

De financiële bijdrage van België bedroeg in 1989 564.460 Zwitserse frank. Bij Interpol zijn 1.175 Belgische onderdanen geregistreerd.

9. PRIVE-BEWAKINGSDIENSTEN EN DE WET OP DE PRIVE-MILITIES

Vraag nr. 366 van de Heer CORTOIS, beantwoord door de Minister van Binnenlandse Zaken, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 89, 6933-6934 en vraag nr. 386 van de Heer VAN DIENDEREN, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 93, 7251, voor het antwoord werd verwezen naar de eerstvermelde referentie.

Bewakingsmaatschappijen die hun activiteiten uitoefenen op de openbare weg en/of in openbare plaatsen dienen een uitzondering op de Wet van 1934 inzake het verbod van privé-milities te verkrijgen. Toen (januari 1990) waren er 15 maatschappijen die deze uitzondering bekomen hadden. Deze worden door de Minister met naam genoemd.

Openbaar Ministerie, onderzoeksrechters, rechtbanken

10. PARKETMAGISTRATEN: DETACHERING

Vraag nr. 172 van de Heer ERDMAN, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 1, 13-14.

Acht magistraten van het openbaar ministerie maken deel uit van een ministerieel kabinet, waarvan vijf bij Justitie, en één bij Binnenlandse Zaken. Twee van deze magistraten waren vervangen door plaatsvervangende rechters.

11. POLITIECOMMISSARISSEN, OFFICIEREN EN AGENTEN VAN GERECHTELIJKE POLITIE WERKZAAM ALS O.M. BIJ DE POLITIERECHTBANKEN

Vraag nr. 520 van de Heer BOURGEOIS, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 134, 10930-10931.

In zijn antwoord geeft de Minister een overzicht over de betrokkenheid, vanaf 1 september, voltijds en deeltijds, van respectievelijk politiecommissarissen, agenten en officieren van gerechtelijke politie bij de parketten van politierechtbanken.

Wij rekenden de verschillende deeltijdse⁵ activiteiten om naar voltijdse equivalenten.

Gerechtelijke arrondissementen

	<i>Antwerpen</i>	<i>Bergen</i>	<i>Brussel</i>	<i>Gent</i>	<i>Luik</i>	<i>Totaal</i>
Politie commiss.	15,4	8,1	14,8	16,5	15,5	70,3
Offic. Ger. Pol.	1,1	1,5	0	0	0	2,6
Agenten Ger. Pol.	1	2	1	4	5	13
Totaal	17,5	11,6	15,8	20,5	20,5	85,9
Aantal rechtbanken	13	22	18	25	42	120

5. Aan de categorie 60-80% betrokkenheid kenden we de waarde 70% toe en aan de laatste categorie (beneden 12%) de waarde 6%.

Op een gelijkaardige vraag van de Heer VAN EETVELT, beantwoord door de Minister van Binnenlandse Zaken, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 47, 2186-2187, verklaart de minister dit systeem van aanwijzingen van politiecommissarissen niet opportuun te vinden vanuit het oogpunt van de werking van de gemeentelijke politiekorpsen. Hij vermeldt de bijkomende belasting voor het korps, de weerslag op de goede leiding van het politiekorps, de financiële last en het principe van de scheiding der machten.

12. GERECHTELIJKE ACHTERSTAND: MAGISTRATEN BIJKOMENDE FUNCTIES

Vraag nr. 263 van de Heer SLEECKX, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 127, 10323.

346 magistraten hebben toelating gekregen om een bijkomende functie waar te nemen (onderwijs, commissies, raden, comités, raden van beroep of examenjury's). Jaarlijks vertegenwoordigen deze functies, voor het geheel van de magistratuur, 21.467 werkuren waarvan 15.682 uren gepresteerd worden door leden van de zittende magistratuur en 5785 door parketmagistraten. Of deze bijkomende prestaties belastend zijn voor de werkzaamheden van de magistraten is volgens de Minister moeilijk te bepalen.

13. VOORLOPIGE HECHTENIS: VRIJLATINGEN OP BORGTOCHT

Vraag nr. 309 van de Heer MAHIEU, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 107, 8546-8548.

De Wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis bepaalt dat verdachten kunnen worden vrijgelaten mits een borgtocht werd betaald die door de rechter wordt vastgesteld.

De volgende tabel geeft een overzicht per rechtsgebied over het aantal borgtochten en het totale betaalde bedrag.

Borgtochten

<i>Rechtsgebied</i>	<i>Aantal</i>	<i>Bedrag in BF.</i>
HOF VAN BEROEP BRUSSEL		
K.I. 1986-1989 ⁶	23	3.000.000
Arrondissement Brussel 1986-1989	35	75.510.000
Arrondissement Leuven 1986-1987	4	600.000
HOF VAN BEROEP GENT EN ALLE ARRONDISSEMENTEN 1986-1988	9	10.225.000
HOF VAN BEROEP ANTWERPEN		
Arrondissement Antwerpen 1986-1988	23	10.210.000
Arrondissement Turnhout ⁷	1	25.000
Arrondissement Hasselt 1986-1988	11	3.650.000
Arrondissement Tongeren 1987	1	30.000
HOF VAN BEROEP BERGEN EN ALLE ARRONDISSEMENTEN 1986-1988	2	400.000
HOF VAN BEROEP LUIK		
Arrondissement Dinant 1986-1989 ⁸	2	700.000
Arrondissement Neufchâteau 1986	1	50.000
Arrondissement Verviers 1986-1988 ⁹	3	250.000
TOTAAL	115	104.650.000

Vrijlating op borgtocht werd het vaakst verleend voor diefstal (N=23), het maximumbedrag dat hiervoor betaald werd bedroeg 250.000 F en het minimum 20.000 F.¹⁰ Voor onvrijwillige doodslag verleende men 22 maal een vrijlating mits een borgsom van maximum 1 miljoen F en minimum 120.000 F. Uitsluitend in het arrondissement Brussel kwam men voor financiële misdrijven vrij op borgtocht (N=19), gedetailleerde informatie is hiervoor niet beschikbaar. Ook voor drugdelicten werd 13 maal een vrijlating op borgtocht bevolen mits de betaling van maximum 200.000 F en minimum 5.000 F. Voor fiscale misdrijven (N=9) werden de hoogste bedragen betaald, nl. maximum 8 miljoen F en minimum 100.000 F.

14. VOORLOPIGE HECHTENIS: VERGOEDINGEN OP GROND VAN ART. 28

Vraag nr. 312 van de Heer BERBEN, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 106, 8439-8440.

Elke persoon kan aanspraak maken op een vergoeding wanneer hij in voorlopige hechtenis werd genomen voor meer dan acht dagen, zonder dat deze hechtenis te wijten is aan zijn persoonlijke gedragingen.

6. Voor 1987 geen gegevens.

7. Geen tijdsaanduiding.

8. Geen gegevens voor 1987, 1988.

9. Geen gegevens voor 1987, 1989.

10. De gegevens van het arrondissement Brussel konden wij niet bij de berekening van de minimale en maximale bedragen betrekken, daar gedifferentieerde informatie ontbrak.

De Staat heeft in toepassing van art. 28 volgende bedragen toegekend:

1986:	2.223.300 F
1987:	855.730 F
1988:	1.670.646 F

Rechtshulp

15. BUREAUS VAN CONSULTATIE EN VERDEDIGING

Vraag nr. 22 van Mevrouw TYBERGHIE-VANDEBUSSCHE, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 13, 561-562 en 33, 1560-1561.

Het krediet voor de vergoeding van de prestaties van de advocaten-stagiairs in het kader van de 'pro deo'-rechtshulp bedroeg voor 1988 75 miljoen frank, voor 1989 95 miljoen en voor 1990 105 miljoen frank.

In zijn aanvullend antwoord geeft de Minister gedifferentieerde informatie over het aantal toepassingen gedurende het gerechtelijk jaar 1987-1988, volgens arrondissement.

Gevangeniswezen

16. VERVANGENDE GEVANGENISSTRAFFEN

Vraag nr. 365 van de Heer MOTTARD, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 105, 8337-8338.

In 1986 werden voor de uitvoering van de vervangende gevangenisstraf 3.575 personen opgesloten, in 1987 2.033 en in 1988 1.244.

Deze cijfers slaan enkel op die veroordeelden die opgesloten werden omdat zij hun geldboete niet betaalden.

Gezien de overbevolking in de gevangenissen een kritiek peil bereikte, heeft de Minister de Procureurs-Generaal verzocht de uitvoering van dergelijke vervangende gevangenisstraffen uit te stellen tot 30 april 1990.

17. NIEUWE GEVANGENIS BRUGGE

Vraag nr. 103 van de Heer DE CLIPPELE, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Senaat, 32, 1507.

De nieuwe gevangenis te Brugge heeft als een totale capaciteit van 665 plaatsen. Deze capaciteit is als volgt onderverdeeld: 280 plaatsen voor mannen, 120 plaatsen voor vrouwen, 200 plaatsen in de afdeling 'bescherming van de maatschappij', 10 plaatsen met verhoogde veiligheid, 30 ziekenhuisbedden en 25 plaatsen voor gedetineerden onder het regime van halve vrijheid.

Het volledige personeelsbestand wordt geraamd op 680 personen, onder wie 500 bewaarders.

De gevangenis is nog niet in gebruik.

18. VERKEERSVEILIGHEID – SNELHEIDSCONTROLE

Vraag nr. 479 van Mevrouw BREPOELS, beantwoord door de Minister van Binnenlandse Zaken, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 121, 9894-9895.

De Rijkswacht controleerde in 1989 10.912.791 voertuigen met radar (multanova) wat resulteerde in 344.559 processen-verbaal. Dit is een stijging met 26% tegenover 1988. Daarnaast werden nog eens 61.356 snelheidsovertredingen vastgesteld met de geijkte snelheidsmeters.

De regionale spreiding van dergelijke controle-instrumenten is niet bekend. Wel signaleert de Minister dat de Algemene Rijkspolitie werkt aan een geautomatiseerde inventaris, om vanaf 1991 over deze gegevens te kunnen beschikken.

19. VERKEERSACTIVITEITEN RIJKSWACHT

Vraag nr. 637 van de Heer VAN DIENDEREN, beantwoord door de Minister van Landsverdediging, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 140, 11865.

In 1989 besteedde de Rijkswacht 1.999.170 manuren aan verkeersactiviteiten. Procentueel is dit 18,45% van de globale werktijd van de rijkswachters (7.129 manschappen) die ondermeer opdrachten vervullen inzake verkeer.

20. NMBS FRAUDE DOOR REIZIGERS

Vraag nr. 459 van de Heer VAN DIENDEREN, beantwoord door de Minister van Verkeerswezen, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 111, 9001-9002.

Een niet onaanzienlijk aantal reizigers dat gebruik maakt van het openbaar vervoer doet dit zonder geldig vervoerbewijs. Sinds 1986 worden cijfers bijgehouden van controles die steekproefgewijs werden uitgevoerd. Zij leveren een groot aantal vaststellingen van onregelmatigheden op:

1986:	15.588
1987:	15.239
1988:	15.123
1989:	20.208

Om hieraan het hoofd te bieden heeft de NMBS beslist een antifraudebrigade op te richten, samengesteld uit hoofdwachters-controleurs in burger.

Vreemdelingen

21. RACISME EN XENOFOBIE

Vraag nr. 388 van de heer PERDIEU, beantwoord door de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 107, 8551-8553. Dezelfde vraag werd gesteld door de Heer DEWINTER, vraag nr. 437, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 121, 9865, en door de Heer MAYEUR vraag nr. 462, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 127, 10325.

Voor een antwoord werd verwezen naar het antwoord gegeven aan de Heer PERDIEU.

Inbreuken op de Wet van 30 juli 1981 (racisme en xenofobie)

Jaar:	Aantal klachten		Aantal sepots	
	1988	1989	1988	1989
Hof van Beroep:				
Antwerpen	30	51	27	41
Gent	14	20	10	9
Brussel	geen gediff. cijfers beschikbaar			
Luik	23	21	19	11
Bergen	16	13	16	11
Totaal	83	103	72	70

Brussel: 1981 t.e.m. november 1988

Klachten: 479

Sepots: 361

In het antwoord is er een differentiatie over de onderscheidene arrondissementen.

De over vrijlating, buitenvervolginstelling en veroordelingen verstrekte informatie lijkt ons te onvolledig om ze te publiceren.

22. VLUCHTELINGEN

Vragen nrs. 151bis en 496 van de Heer Philippe CHARLIER, beantwoord door respectievelijk de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 138, 11630-11631 en de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 125, 10242.

Vragen nrs. 428bis en 134, 152 van de Heer DEWINTER beantwoord door respectievelijk de Minister van Justitie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 119, 9695 en de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 127, 10360 en *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 127, 10360, en *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 139, 11772.

Vraag nr. 140bis van de Heer LOONES, beantwoord door de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie, *Parl. Vr. en Antw.*, Kamer, 122, 10007-10008.

In het Klein Kasteeltje verbleven op 1 november 1990 567 asielzoekers waarvan 423 volwassenen en 144 kinderen.¹¹

In de transitzone van de luchthaven te Zaventem werden in de periode van 1 januari 1990 tot 15 juli 1990 500 vluchtelingen opgevangen. Daarvan werden 154

11. Het betreft alleen asielzoekers die tot het grondgebied werden toegelaten in afwachting tot er een definitieve beslissing valt in verband met hun aanvraag van het statuut van politiek vluchteling.

personen teruggedreven en 153 personen toegelaten tot het Rijk als kandidaat-vluchteling. De resterende 193 personen verschaften zich evenwel op illegale wijze toegang tot het Rijk.

Uit het antwoord aan de Heer DEWINTER blijkt dat het in januari 1990 alleen om 49 personen gaat die op onregelmatige wijze ons land binnen kwamen. Voor het hele jaar 1989 waren er 312 personen die zich illegaal toegang verschaften.

Bovendien werden in de periode van 1 januari 1990 tot 30 juni 1990 186 personen door het Commissariaat-Generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen als vluchteling erkend.

In januari 1989 werden 1844 erkende politieke vluchtelingen en 2206 kandidaat-politieke vluchtelingen door de OCMW's gesteund.

In de volgende tabel wordt het aantal gesteunde kandidaat-vluchtelingen per gewest weergegeven¹²:

<i>Gewest</i>	<i>Vluchtelingen</i>
Vlaanderen	4.286
Wallonië	3.598
Brussel	4.495
Totaal	12.299

De kosten hieraan verbonden worden aan de betrokken OCMW's terugbetaald. Daarvoor werd volgende begroting voorzien op het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu:

1985:	654,6 miljoen F
1986:	921,6 miljoen F
1987:	1.797 miljoen F
1988:	1.525,2 miljoen F
1989:	1.697,6 miljoen F
1990:	1.581 miljoen F

Op basis van een steekproef bleek dat in 1989 85% van het voorziene krediet werd gebruikt als terugbetaling voor de kosten van hulp verleend aan erkende en kandidaat-vluchtelingen. Het resterende deel werd gebruikt voor de terugbetaling voor hulp verleend aan Belgen zonder onderstandsdomicilie of vreemdelingen, andere dan (kandidaat-)vluchtelingen die nog niet zijn ingeschreven in het bevolkingsregister.

12. De verdeling van de vluchtelingen gebeurt volgens het spreidingsplan dat bij Omzendbrief (25 februari 1987 en 14 juni 1989) bekend gemaakt werd bij de OCMW's en waarbij zij opgeroepen werden te streven naar de opvang van minstens één kandidaat of erkende vluchteling per 1.000 inwoners.